

STOCKHOLMS UNIVERSITET VT 2008
Statistiska institutionen 2008-11-05
Johan Andersson

Anvisningar till UNDERSÖKNINGSMETODIK, GN, 7,5 hp

LÄRARE

Johan Andersson (Föreläsningar, gruppövningar, datorövningar, examination)
Oscar Dunge (NRU-ansvarig)

KURSBESKRIVNING

Kursen består av två moment:

1. Surveymetodik (4,5 hp).
2. Inlämningsuppgift i surveymetodik (3 hp).

Momenten genomförs parallellt med syftet att kunskaper givna vid föreläsningar, handledning, gruppövningar, datorövningar och självstudier skall kunna tillämpas vid både salstentamen och grupparbetet.

Kursen syftar till att ge kunskaper om hur man planerar, genomför och analyserar en statistisk undersökning i mer komplicerade urvalssituationer tillsammans med hjälpinformation. Du lär dig mer om bortfallshantering, frågekonstruktion och databearbetning.

De begrepp som behandlas mer utförligt är:

Planering av urvals- och totalundersökningar. Skattningsmetoder vid ändliga populationer. Kluster- och flerstegsurval. Kvot- och regressionsskattning. Svartsbortfall och andra felkällor. Selektionsproblem. Praktiska exempel från olika tillämpningsområden. Kursens innehåll ger kunskaper som är av stor nytta vid tillämpningar av statistiska metoder inom olika utrednings- och undersökningssituationer.

LÄRANDEMÅL

Efter att ha genomgått kursen förväntas studenten kunna:

- redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av komplexa statistiska urvalsundersökningar.
- planera en mer komplicerad undersökning av surveytyp, genomföra den, bearbeta svaren och sammanställa resultaten i en skriftlig rapport.

EXAMINATION OCH BETYGSKRITERIER

Kursen examineras genom kunskapskontroll av de olika lärandemålen. Kunskapskontrollen sker genom skriftligt prov samt skriftlig redovisning och muntlig presentation av en inlämningsuppgift.

Moment 1 examineras genom en fyra timmar lång skriftlig salstentamen, vilken kan resultera i betygen A, B, C, D, E, FX eller F.

Moment 2 examineras genom en obligatorisk inlämningsuppgift, vilken betygsätts med G eller U.

Betygskriterier

Betygskriterier för Moment 1:

A: Studenten kan på ett korrekt och mycket välstrukturerat sätt redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av statistiska urvalsundersökningar. Kräver 90-100 poäng på den skriftliga tentamen.

B: Studenten kan på ett korrekt och välstrukturerat sätt redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av statistiska urvalsundersökningar. Kräver 75-89 poäng på den skriftliga tentamen.

C: Studenten kan på ett korrekt sätt redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av statistiska urvalsundersökningar. Kräver 60-74 poäng på den skriftliga tentamen.

D: Studenten kan på ett huvudsakligen korrekt sätt redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av statistiska urvalsundersökningar. Kräver 50-59 poäng på den skriftliga tentamen.

E: Studenten kan med smärre brister redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av statistiska urvalsundersökningar. Kräver 40-49 poäng på den skriftliga tentamen.

FX: Studenten kan inte tillräckligt väl redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av statistiska urvalsundersökningar. Ges för 20-39 poäng på den skriftliga tentamen.

F: Studenten har inte visat att den tillräckligt väl kan redogöra för begrepp, metoder och teori som används vid genomförandet av statistiska urvalsundersökningar. Ges för 0-19 poäng på den skriftliga tentamen.

Betygskriterier för moment 2:

G: Studenten har visat förmåga att planera och genomföra en mer komplicerad surveyundersökning genom att utifrån en specificerad uppgift och kvalitetsbegreppet välja lämpliga urvals- och skattningsmetoder samt konstruerat en användbar frågeblankett och beskrivit dessa i en undersökningsplan och därefter genomfört surveyundersökningen varvid undersökningsplanen tillämpades på ett i huvudsak felfritt sätt och resultatet beskrevs klart och tydligt i en skriftlig rapport.

U: Studenten har inte visat att den har förmåga att planera och genomföra en mer komplicerad surveyundersökning och beskriva resultaten i en skriftlig rapport.

För godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på moment 1 samt godkänt på moment 2. Slutbetyget på hela kursen blir betyget på moment 1.

INLÄMNINGSUPPGIFT

Inlämningsuppgiften består av ett grupparbete som skall utföras i grupper om två till fyra studenter och uppgiften består i att från beställning till presentation planera en sammansatt surveyundersökning, genomföra undersökningen, bearbeta svaren från respondenterna och sammanställa resultaten i en skriftlig rapport samt muntligen presentera rapporten inför publik. Respondenterna i undersökningen simuleras med hjälp av dataprogrammet "Nästan Realistiska Undersökningar", NRU, och studenterna kommer att erhålla utbildning samt manual för att hantera studenternas vy av programmet och utöver detta utbildning i att genomföra urvalsdragningar i de programvaror som finns tillgängliga på institutionen (främst SAS Enterprise Guide, Minitab och Excel). Inlämningsuppgiften innebär tre inlämningar; en undersökningsplan, en NRU-inlämning och en rapport.

SALSTENTAMEN

Det första skrivningstillfället är 3/12, och det andra 8/1.

UNDERVISNING

Undervisningen består av tolv föreläsningar (F), sex gruppövningar (Ö), två datorövningar (D) samt ett handledningstillfälle.

SCHEMA INLÄMNINGSUPPGIFT

Planen för undersökningen skall inlämnas senast torsdag 13/11 kl 18.00. Planen granskas och kommenteras vid handledningen måndagen 17/11 och en slutversion av mätinstrumentet skall vara inmatad i NRU senast torsdagen 20/11 kl 17.00. Rapporten inlämnas senast fredag 28/11 kl 17.00 och redovisas vid övningslektion 6 (Ö6) måndag 1/12. Obligatorisk närvaro gäller vid övningslektion 1 (Ö1), då uppgiften introduceras och NRU-utbildning genomförs samt vid övningslektion 6 (Ö6), då slutrapporten redovisas genom en muntlig presentation.

KURSLITTERATUR

Dahmström, K (2005): *Från datainsamling till rapport – att göra en statistisk undersökning*, 4:de upplagan. Studentlitteratur. Lund. (KD)

Fråga rätt! Utveckla, testa, utvärdera och förbättra blanketter. Statistiska centralbyrån, juni 2001. (http://www.scb.se/Grupp/Metod/_Dokument/Fraga_ratt.pdf) (FR)

Scheaffer, R L, Mendenhall, W & Ott, L (2006): *Elementary Survey Sampling*, 6:e upplagan. International Student Edition. Thompson higher education. Belmont, California (SMO).

Standard för bortfallsberäkning delas ut i tryckt upplaga. Sektionen för Surveystatistik

Föreläsningsanteckningar. Delas ut vid varje föreläsning.